

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1 IM JANA DZIERŻONA W KLUCZBORKU
rok szkolny 2022-2023

Akty prawne:

Akty prawne obowiązujące przy formułowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego

- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.)
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.)
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.)
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 276 ze zm.)
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2022 r. poz. 1700)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).

Ponadto, w roku szk. 2022/2023 istotne są:

- Rozporządzenie MEiN z 11 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2022 r. poz. 1711) – zmiana w zakresie § 13.
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.

I. Wprowadzenie do programu.

Zadania wychowawcze szkoły są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój Ucznia w wymiarze emocjonalnym, społecznym, kulturalnym, moralnym, ekologicznym, zdrowotnym i intelektualnym. Szkoła jako środowisko wychowawcze ma za zadanie wspomagać uczniów w osiąganiu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwić korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę, przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom i wsparcie uczniów w trudnych sytuacjach.

II. Założenia organizacyjne.

Program Wychowawczo- Profilaktyczny realizują nauczyciele:

- program obejmuje wszystkich uczniów, poprzez spójne oddziaływania wychowawcze i profilaktyczne w trakcie organizowanej aktywności uczniów,
- na podstawie Programu Wychowawczo-Profilaktycznego dla każdej klasy tworzy się plan działań wychowawczych i profilaktycznych dostosowany do potrzeb, możliwości

i sytuacji wychowawczej klasy,

- zakłada się współpracę z rodzicami oraz instytucjami wspierającymi działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły,
- program jest dokumentem otwartym.

Rozdział 1. Misja i wizja szkoły.

Misja szkoły

1. Dążymy do wychowania ucznia mającego świadomość, że jest człowiekiem społeczności szkolnej.
2. Kształcimy w myśl obranych wartości: dobro- piękno- prawda.
3. Stwarzamy atmosferę akceptacji, wzajemnego zaufania i bezpieczeństwa.
4. Uczymy kochać, szanować i żyć kulturą i tradycją narodu polskiego, jednocześnie wychowujemy w poszanowaniu kultur i wartości innych narodów.
5. Wychowujemy ucznia świadomego i odpowiedzialnego, posiadającego wiedzę i umiejętności konieczne do przyszłego funkcjonowania we współczesnym świecie, pobudzamy go do aktywności twórczej.
6. Wspomagamy wszechstronny rozwój osobowości uczniów.
7. Zwracamy szczególną uwagę na rozwój fizyczny, psychiczny i duchowy naszych uczniów, uwzględniając indywidualne predyspozycje dziecka.
8. Propagujemy zdrowy styl życia.
9. Rozwijamy zainteresowania i zdolności naszych uczniów, przy efektywnym wykorzystaniu środków z budżetu samorządu między innymi na doskonalenie kadry placówki, jak i rozwój bazy dydaktycznej szkoły.

Wizja szkoły

Jesteśmy szkołą nowoczesną, bezpieczną i przyjazną. Pracujemy jako zespół, szanując i wspierając się nawzajem. Uczymy kreatywności, z jednoczesnym naciskiem na odpowiedzialność za własne decyzje. Jesteśmy otwarci na świat i zmiany w nim zachodzące, chętni do czerpania z jego dorobku naukowego i kulturowego.

Nasza szkoła jest zakorzeniona w tradycji lokalnej i narodowej. Kształcimy swoich wychowanków w oparciu o szacunek dla drugiego człowieka, poszanowanie systemu wartości, dziedzictwa kulturowego i historycznego.

Każdy uczeń w naszej szkole osiąga sukces na miarę swoich możliwości, uczy się żyć w środowisku i dla środowiska. Kształtujemy w uczniach wrażliwość na dobro, prawdę i piękno. Najwyższym dobrem jest dla nas uczeń.

Rozdział 2. Zadania Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.

1. Założenia ogólne.

Zgodnie ze wskazaniami działalność wychowawczo-profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- 2) **psychicznej** - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, bezpieczeństwa i profilaktyki zachowań ryzykownych;
- 3) **społecznej** - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- 4) **aksjologicznej** - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie norm, wzorców zachowań i kultury.

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły.

Najważniejszym celem kształcenia w szkole podstawowej jest dbałość o integralny rozwój biologiczny, poznawczy, emocjonalny, społeczny i moralny ucznia.

Cele ogólne kształcenia w szkole podstawowej:

Kształcenie ogólne w szkole podstawowej ma na celu:

- wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia;
- wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej;
- formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób;
- wspieranie rozwoju intelektualnego np. poprzez rozwijanie kompetencji takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość; rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania; rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki;
- zachęcanie do aktywnego i zdrowego stylu życia;
- wdrażanie treści kształcenia z zakresu bezpieczeństwa państwa, organizacji działań ratowniczych, edukacji zdrowotnej i pierwszej pomocy
- wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji;
- kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość; ukierunkowanie ucznia ku wartościom
- zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy.

Cele szczegółowe to:

- kształtowanie postaw patriotycznych, wzbudzanie dumy z języka ojczystego, symboli narodowych, tradycji, kultury, historii i tożsamości narodowej,
- uświadczenie znaczenia pozytywnych więzi i relacji w rodzinie i grupie społecznej,
- rozwijanie nawyków samokształcenia i stałego doskonalenia się, inspirowanie uczniów do zdobywania wiedzy, rozwijania pasji i zainteresowań,
- motywowanie do samodzielnego rozwiązywania problemów, kształtowanie przedsiębiorczości i odpowiedzialności,
- rozwijanie kompetencji językowych, umiejętności słownych i zainteresowań czytelniczych,
- kształtowanie umiejętności odpowiedzialnego wykorzystywania technologii informatycznej, urządzeń cyfrowych, świadomego korzystania z zasobów dostępnych w Internecie, telewizji i telefonach komórkowych oraz bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej z poszanowaniem praw i godności innych użytkowników,
- rozwijanie i wzmacnianie indywidualnej relacji z uczniem, rozpoznawanie i rozwijanie potencjału ucznia stosownie do jego potrzeb, możliwości oraz predyspozycji i zasobów jakie posiada,
- uwrażliwienie uczniów na potrzebę bezpieczeństwa w wymiarze państwowym, indywidualnym i zbiorowym, znajomość zasad postępowania w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń pochodzenia naturalnego i wywołanych przez człowieka,
- kształtowanie wśród uczniów potrzeby dbania o własne zdrowie fizyczne i psychiczne oraz zachowań zagrażających zdrowiu i ich konsekwencji
- motywowanie uczniów do nauki i wywiązywania się z obowiązków szkolnych,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych,
- kształtowanie umiejętności poprawnej komunikacji w relacjach rówieśniczych,
- rozwijanie umiejętności rozróżniania dobra od zła i dokonywania właściwych wyborów,
- ukazywanie zgubnych konsekwencji agresji i przemocy rówieśniczej,

- uczenie szacunku i tolerancji dla innych (ich sposobu bycia, poglądów, wartości, przekonań, rasy, koloru skóry, narodowości),
- ukazywanie wartości płynących z koleżeństwa i przyjaźni,
- promowanie i uczenie właściwych norm zachowania, poszukiwania wartości i autorytetów,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości i godności,
- wyrabianie poczucia odpowiedzialności za siebie i swoje czyny,
- wdrażanie do rozumienia własnych, pozytywnych i negatywnych emocji, radzenia sobie sytuacjach trudnych,
- wdrażanie do przestrzegania norm, zasad społecznych i moralnych,
- kształtowanie kultury osobistej,
- wyrównywanie braków kulturowych, edukacyjnych i socjalnych,
- informowanie o zagrożeniach płynących ze środków multimedialnych i skutków wynikających z niewłaściwego z nich korzystania,
- wyrównywanie deficytów i dysfunkcji rozwojowych u dzieci z trudnościami w nauce,
- poprawa komunikacji w relacjach nauczyciel – uczeń – rodzic,
- kształtowanie umiejętności pomocy i współpracy z innymi,
- rozwijanie związków z grupą społeczną i poczucia odpowiedzialności za grupę, do której jednostka przynależy (rodzina, grupa rówieśnicza, społeczność lokalna, ogół społeczeństwa),
- stworzenie klimatu zaufania między nauczycielami, uczniami i rodzicami,
- dostarczenie wiedzy o substancjach uzależniających, psychotropowych, środkach zastępczych oraz substancjach psychoaktywnych i zagrożeniach wynikających z ich zażywania,
- uświadomienie i poszerzenie wiedzy na temat szkodliwości palenia tytoniu, spożywania alkoholu, zażywania narkotyków,
- uświadomienie rodzicom ich roli w kształtowaniu właściwych postaw u swoich dzieci,
- wyrabianie wśród rodziców poczucia odpowiedzialności za wychowanie młodego człowieka,
- wdrażanie do przestrzegania zasad higieny i zdrowego stylu życia,
- promowanie aktywności fizycznej ważnej dla prawidłowego rozwoju psychomotorycznego dziecka i alternatywy na spędzanie wolnego czasu.

2. Model absolwenta.

Absolwent jest:

- 1) **aktywny**: posiada zainteresowania, pasje, jest twórczy, wykazuje się samodzielnością, ciekawy świata, korzysta z różnych źródeł informacji, wykorzystuje zdobytą wiedzę, posługuje się językiem ojczystym i językami obcymi;
- 2) **odpowiedzialny**: umie samodzielnie rozwiązywać problemy, stosuje metody mediacji, podejmuje działania i przewiduje ich konsekwencje, wykorzystuje metody i narzędzia wywodzące się z informatyki;
- 3) **otwarty**: potrafi uważnie słuchać, rozmawiać, umie współpracować w grupie, prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy innych;
- 4) **twórczy**: udziela się w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju;
- 5) **mądry**: wykorzystuje matematykę w życiu codziennym;
- 6) **wysportowany**: promuje aktywny i zdrowy tryb życia;
- 7) **optymistą**: pozytywnie patrzy na świat, lubi siebie i innych;
- 8) **tolerancyjny**: szanuje inne rasy i nacje oraz ich poglądy, jest wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka,
- 9) **świadomy swoich praw i praw innych ludzi**: zna swoją wartość, swoje prawa, zna i respektuje prawa innych.

3. Zadania i obowiązki podmiotów realizujących program.

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspirowuje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- monitoruje współpracę pedagoga specjalnego z nauczycielami, wychowawcami, innymi specjalistami oraz umacnia wspierającą rolę pedagoga specjalnego w rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspirowuje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów – wg Raportu Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „*Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego*” rekomendowane są „*zwykłe rozmowy, zainteresowanie przeżyciami uczniów, proste zabawy integracyjne, wstępne rozpoznanie dotyczące liczby uczniów o bardzo złej kondycji psychicznej*”,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów, czuwa nad wykonywaniem

zadań przez specjalistów szkoły – pedagog specjalny, pedagog, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej

Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

Pedagog specjalny

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w:
 - rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami,
 - prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
 - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami,

- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny),
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań.

Nauczyciel:

- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19,
- wspierają uczniów – cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą oraz różnicami kulturowymi, w tym uczniów z Ukrainy w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

Wychowawca klasy:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające np. z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19, z sytuacji kryzysowej uczniów ukraińskich,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także nadużywaniem technologii cyfrowych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,

- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami - uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z długotrwałego trwania w stanie epidemii COVID-19,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem specjalnym, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

Samorząd uczniowski

- Jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły.
- Uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły.
- Reprezentuje uczniów.
- Decyduje w ramach kompetencji określonych w Statucie o realizowanych przez szkołę zadaniach.
- Propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji.

Zasady współpracy wychowawczo-profilaktycznej z rodzicami

Rodzice, jako członkowie społeczności szkolnej, biorą udział w wychowawczych zadaniach szkoły poprzez następujące działania:

- współtworzenie programu wychowawczo-profilaktycznego;
- uczestniczenie w zebraniach i "dniach otwartych szkoły";
- udział w warsztatach organizowanych przez wychowawców i specjalistów, które poświęcone są zagadnieniom wychowawczym i profilaktycznym;
- uczciwe i rzetelne informowanie wychowawców o stanie zdrowia dziecka i przyczynach jego nieobecności na zajęciach;
- indywidualne konsultacje z wychowawcami i nauczycielami;
- utrzymywanie systematycznego kontaktu z wychowawcą, w celu uzyskiwania rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, jego zachowania, postępów w nauce i przyczyn trudności w szkole;
- ponoszenie odpowiedzialności materialnej za szkody, zniszczenia i kradzieże dokonane w szkole przez własne dzieci;
- wspieranie dziecka we wszystkich jego poczynaniach i zapewnianie mu poczucia bezpieczeństwa;
- dbanie o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci (np. czuwanie nad bezpiecznym korzystaniem z Internetu).

Zasady współpracy wychowawczo-profilaktycznej ze środowiskiem lokalnym

Pomoc w oddziaływaniach profilaktycznych i wychowawczych ze strony następujących instytucji:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
- Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich w Kluczborku
- Policja
- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Miejska Biblioteka Publiczna
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Inne instytucje współpracujące ze szkołą przy realizacji programu (poradnie specjalistyczne, stowarzyszenia i instytucje wspierające działania prozdrowotne i ekologiczne).

4. Diagnoza sytuacji wychowawczej.

I. Cel diagnozy:

Celem diagnozy była ocena czynników ryzyka i czynników chroniących zachowań problemowych/ryzykownych uczniów naszej szkoły, a także dynamiki ich rozwoju w ciągu ostatniego roku szkolnego, ze szczególnym uwzględnieniem osamotnienia i izolacji w czasie nauki zdalnej oraz organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy.

Wnioski i wyniki diagnozy stanowią podstawę do wprowadzenia zmian w Programie wychowawczo-profilaktycznym na rok szkolny 2022/2023, a także informację do planowania wewnętrznego doskonalenia nauczycieli oraz oceny skuteczności i adekwatności podejmowanych działań w zakresie opieki i wychowania w roku szkolnym poprzednim oraz do opracowania działań projakościowych od września 2022 r.

Szkolny zespół badawczy przygotowując badanie bazował na wynikach badań z poprzedniego roku oraz badaniach zewnętrznych.

Wnioski i wyniki wywiadów grupowych (dyskusje w klasach) oraz rozmów indywidualnych prowadzonych przez pedagoga i wychowawców z uczniami i rodzicami stanowią podstawę do identyfikacji czynników ryzyka i czynników chroniących, a tym samym wprowadzenia zmian w Programie wychowawczo-profilaktycznym na rok szkolny 2022/2023, a także informację do planowania wewnętrznego doskonalenia nauczycieli oraz oceny skuteczności i adekwatności podejmowanych działań w zakresie opieki i wychowania w roku szkolnym poprzednim.

II. Metody badawcze:

Metoda analizy poniższych dokumentów:

- 1) raportu z diagnozy powyższej problematyki z poprzedniego roku szkolnego;
- 2) sprawozdań wychowawców klas o sytuacji wychowawczej po zakończeniu roku szkolnego 2021/2022;
- 3) raport pedagoga szkolnego o sytuacji rodzinnej naszych uczniów i zgłaszanych problemach przez uczniów i rodziców;
- 4) analizy potrzeb w zakresie świadczenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej – liczba opinii i orzeczeń Poradni Psychologiczno Pedagogicznej na dzień 1 września 2022 r. oraz wniosków uprawnionych podmiotów do objęcia ucznia pomocą (wnioski pedagoga, wychowawców, pielęgniarki szkolnej, kuratorów społecznych, Sądu Rodzinnego, Ośrodka Pomocy Społecznej);

Metody dialogowe – pogłębione wywiady z rodzicami prowadzone przez pedagoga szkolnego oraz Radą Rodziców.

III. Analiza jakościowa i ilościowa pozyskanych informacji w trakcie analizy

1. Socjodemograficzna charakterystyka uczniów i ich rodzin:

– **Liczba uczniów ogółem w szkole: 426, w tym 221 to chłopcy, a 205 to dziewczęta.**

A.

Zdecydowana większość uczniów naszej szkoły mieszka z obojgiem rodziców. W rodzinach niepełnych wychowuje się 24 uczniów, przy czym gros z nich mieszka jedynie z matką. Nieliczni uczniowie mieszkają z kimś z dalszej rodziny, np. z babcią. 7 uczniów mieszka w rodzinie zastępczej.

W ostatnich latach zmalał odsetek uczniów wychowujących się w rodzinach niewydolnych wychowawczo lub objętych nadzorem kuratorskim.

Obecnie większość rodziców określa sytuację materialną swojej rodziny jako dobrą lub bardzo dobrą.

B. Diagnoza środowiska szkolnego:

Informacje zebrane przy pomocy określonych wyżej narzędzi diagnostycznych pozwoliły sformułować następujące wnioski dotyczące naszego środowiska szkolnego:

- 1) rodzice nie dostrzegają w otoczeniu swoich dzieci sytuacji zagrażających ich zdrowiu związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych;
- 2) prawie wszyscy rodzice (95%) deklarują, że rozmawiają ze swymi dziećmi na temat szkodliwości zażywania w/w substancji;
- 3) duża grupa uczniów uważa, że posiada odpowiednią wiedzę dotyczącą uzależnienia od narkotyków i skutków ich zażywania, szkoła nie jest postrzegana jako miejsce, gdzie można mieć łatwy dostęp do narkotyków czy innych szkodliwych substancji;
- 4) uczniowie nie zgłaszają występowania w szkole problemu narkomanii, alkoholizmu. Pojedyncze osoby zwróciły uwagę na palenie papierosów i e-papierosów przez uczniów w okolicy szkoły;
- 5) rodzice i uczniowie postrzegają szkołę jako miejsce bezpieczne. Takie zdanie ma ponad 80% uczniów i 85% rodziców. Wysoki stopień poczucia bezpieczeństwa zgłaszają także nauczyciele;
- 6) prawie wszyscy uczniowie i rodzice stwierdzają, że podejmowane przez szkołę działania w zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem są skuteczne i bardzo potrzebne (monitoring, dozór wewnętrzny pracowników obsługi nad osobami wchodzącymi do budynku szkolnego, dyżury nauczycieli w szczególności w szatni i na placach zabaw);
- 7) w szkole zdarzają się akty agresji – 18% uczniów przyznaje, że było ofiarą agresji lub przemocy w szkole, o fakcie przemocy wobec swoich dzieci informuje 7% rodziców. Zjawiska przemocy lub agresji dotyczyły cyberprzemocy, przemocy werbalnej, wyśmiewania, popychania się;
- 8) nie zdarzyły się skargi na nauczycieli lub pracowników o braku przestrzegania godności uczniów;
- 9) wszyscy nauczyciele reagują na przemoc uczniowską i prowadzą rozmowy wychowawcze z uczniami na temat agresji;

- 10) 5 % uczniów zgłaszało wychowawcom lub pedagogowi poczucie osamotnienia, zły stan psychiczny związany z izolacją, osamotnienie, brak motywacji do nauki;

2. Wnioski z analizy danych:

Mając na uwadze przytoczone powyżej dane, a także analizę dokumentacji, rozmów itp. można wyodrębnić główne czynniki ryzyka i czynniki chroniące dotyczące naszego środowiska szkolnego.

Do czynników chroniących możemy zaliczyć:

- 1) wysoki stopień poczucia bezpieczeństwa deklarowane przez nauczycieli, rodziców i uczniów;
- 2) oferta zajęć pozalekcyjnych i specjalistycznych;
- 3) otoczenie opieką dzieci w czasie pozalekcyjnym w sprawnie funkcjonującej, cenionej przez dzieci i rodziców, świetlicy szkolnej;
- 4) wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dzięki rozbudowanemu monitoringowi wizyjnemu oraz możliwości konsultacji z nauczycielami i specjalistami w godzinach popołudniowych w sytuacjach kryzysowych w okresie zawieszenia zajęć;
- 5) wsparcie ze strony specjalistów szkolnych: pedagoga, logopedy oraz pielęgniarki szkolnej,
- 6) większość uczniów odczuwa wsparcie i pomoc ze strony swoich rodziców/opiekunów;
- 7) dla zdecydowanej większości uczniów rodzina zajmuje czołowe miejsce w ich hierarchii wartości;
- 8) w przeważającej większości uczniowie mają dobry kontakt ze swoimi wychowawcami, dobrze czują się w szkole i w klasie;
- 9) duża grupa dzieci ma pozytywne nastawienie wobec Szkoły i nauki;
- 10) nasi uczniowie i ich rodzice wykazują dużą wrażliwość społeczną, angażując się w organizowane w Szkole akcje charytatywne, działania wolontariatu itp.;
- 11) Szkoła zdecydowanie nie akceptuje przemocy, stara się ją wyeliminować reagując na jej przejawy, przestrzegając procedur, podejmując różnorodne działania w ramach realizowanych projektów i akcji.
- 12) Szkoła jest zadbaną, czystą, posiada korzystną lokalizację - jest odizolowana od otoczenia zielenią, dzwonki na przerwy są w innym czasie niż w sąsiadującym Zespole Szkół Ogólnokształcących;
- 13) zdecydowana większość uczniów deklaruje udział w praktykach religijnych.

Czynniki ryzyka w naszym środowisku:

duża grupa uczniów naszej Szkoły ma swobodny, niekontrolowany dostęp do cyberprzestrzeni w domu rodzinnym

- 1) u małej grupy uczniów naszej szkoły pojawiają się:
 - a) niska motywacja do nauki,
 - b) niepowodzenia szkolne,
 - c) różne problemy rodzinne,
 - d) niska samoocena i brak wiary we własne siły;
- 2) istnieje bardzo mała grupa uczniów, którzy:

- a) mają problemy z regularnym uczęszczaniem do Szkoły, szczególnie uczniowie romscy
 - b) borykają się z alkoholizmem bądź przemocą w rodzinie,
 - c) są zaniedbani wychowawczo i opiekuńczo przez rodziców,
 - d) są zaburzeni emocjonalnie, łamią społeczne normy i zasady zachowań;
 - e) nie radzą sobie z emocjami,
- 3) część rodziców nie przejawia zainteresowania sprawami dotyczącymi ich dzieci, w zbyt małym stopniu angażuje się w pomoc dzieciom w pokonywaniu pojawiających się trudności.

3. Zalecenia i wskazówki do Programu wychowawczo-profilaktycznego

Zalecenia i rekomendacje:

1. Zespół zaleca w ramach działalności stymulującej wzrost czynników chroniących:

- 1) zwiększenie poczucia akceptacji uczniów i wychowanków w społeczności szkolnej;
- 2) wzrost umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów i wychowanków;
- 3) zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego;
- 4) zwiększenie kompetencji w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także wychowawczych i profilaktycznych nauczycieli i wychowawców;
- 5) wzrost kompetencji wychowawczych rodziców;
- 6) wzrost aktywności rodziców w procesach podejmowania decyzji w szkole i placówce oraz w ważnych wydarzeniach i działaniach na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły i placówki,
- 7) uspołecznianie szkoły i placówki przez większą aktywność nauczycieli, wychowawców, rodziców, uczniów i wychowanków na rzecz szkoły i placówki;
- 8) zwiększenie otwartości szkoły i placówki na współpracę z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły i placówki w środowisku.

2. Zespół rekomenduje wprowadzenie do Programu wychowawczo-profilaktycznego poniżej tematyki:

Cel szczegółowy nr 1: Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły i placówki

Rekomendowane zadania:

- 1) prowadzenie zajęć integrujących w klasach, w szczególności w klasach początkowych każdego etapu edukacyjnego oraz w grupach wychowawczych;
- 2) upowszechnianie idei akceptacji różnorodności uczniów i wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, odmiennych kulturowo i językowo, wielojęzycznych oraz idei bezpiecznej i efektywnej edukacji włączającej uczniów i wychowanków z niepełnosprawnościami;
- 3) organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach i placówkach dla uczniów, wychowanków, rodziców, nauczycieli, wychowawców;

- 4) upowszechnianie programów edukacyjnych i działań alternatywnych do zachowań ryzykownych, rozwijających umiejętności psychologiczne i społeczne uczniów i wychowanków, promowanie wolontariatu;
- 5) angażowanie uczniów i wychowanków w procesy podejmowania decyzji w szkole i placówce, aktywizacja samorządów uczniowskich i innych form działalności uczniowskiej;
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i specjalistów oraz innych pracowników szkoły i placówki w zakresie bezpiecznego funkcjonowania w szkole i placówce uczniów i wychowanków, w tym uczniów i wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, oraz prowadzenie edukacji uczniów i wychowanków w tym zakresie;
- 7) upowszechnianie programów edukacyjnych i szkoleń rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców;
- 8) włączanie rodziców w procesy podejmowania decyzji w szkole i placówce oraz w ważne wydarzenia i działania na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły i placówki;
- 9) tworzenie warunków do uspołeczniania szkoły i placówki i poszerzania współpracy z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły i placówki w środowisku lokalnym.

Cel szczegółowy nr 2: Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży.

2.1. Profilaktyka agresji i przemocy, w tym cyberprzemocy

Rekomendowane zadania:

- 1) konsekwentne stosowanie się do procedur dotyczących zachowania w środowisku szkolnym, oraz konsekwencji ich nieprzestrzegania;
- 2) podtrzymywanie pozytywnych tradycji szkoły i placówki, przekazywanie wartości społecznych i norm społecznych;
- 3) wdrażanie w szkole i placówce programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwiązywanie konfliktów z wykorzystaniem metody mediacji i negocjacji;
- 4) realizacja programów rówieśniczych, takich jak: pomoc koleżeńska w nauce, rówieśniczy doradcy,
- 5) prowadzenie zajęć z zakresu edukacji prawnej dla uczniów i wychowanków, dotyczących m.in. konsekwencji prawnych stosowania różnych form przemocy;
- 6) opracowanie i upowszechnianie materiałów metodycznych dla nauczycieli i wychowawców do prowadzenia działań z zakresu przeciwdziałania przemocy, w tym cyberprzemocy;
- 7) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców i specjalistów w zakresie pracy z uczniami i wychowankami ze specjalnymi i potrzebami edukacyjnymi, w tym niedostosowanymi społecznie lub zagrożonymi niedostosowaniem społecznym;

2.2. Przeciwdziałanie używaniu substancji psychoaktywnych przez uczniów i wychowanków oraz profilaktyka uzależnienia od gier komputerowych, Internetu, hazardu.

Rekomendowane zadania:

- 1) realizacja edukacji zdrowotnej w szkole w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom;
- 2) wdrażanie programów profilaktyki uzależnień z zakresu profilaktyki uniwersalnej, rekomendowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, opartych na naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności;
- 3) uwzględnianie rozpoznanych potrzeb i problemów uczniów w zakresie zapobiegania uzależnieniom w programie wychowawczym szkoły i programie profilaktyki;
- 4) udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w zakresie profilaktyki uzależnień, w szczególności uczniów i wychowanków zagrożonych niedostosowaniem społecznym i niedostosowanych społecznie;
- 5) wdrażanie i wspieranie rekomendowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych programów z zakresu profilaktyki selektywnej i wskazującej, opartych na naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności dla dzieci i młodzieży ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym oraz dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także ich rodziców;
- 6) opracowanie i upowszechnianie publikacji i materiałów kierowanych do rodziców na temat ryzyka używania narkotyków;
- 7) współpraca szkół i placówek z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły lub placówki na rzecz przeciwdziałania narkomanii w środowisku lokalnym.

2.3. Kształtowanie umiejętności uczniów i wychowanków w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym, w szczególności w środowisku tzw. nowych mediów.

Rekomendowane zadania:

- 1) realizacja programów profilaktycznych dotyczących zagrożeń przestrzeni medialnej;
- 2) upowszechnianie przeznaczonych dla uczniów i wychowanków materiałów edukacyjnych dotyczących odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z nowych mediów;
- 3) wdrażanie programów edukacyjnych dla uczniów i wychowanków dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu oraz sposobów reagowania w sytuacjach zagrożenia;
- 4) opracowanie i upowszechnianie materiałów metodycznych dla nauczycieli i wychowawców dotyczących bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez uczniów i wychowanków;
- 5) upowszechnianie informacji o punktach konsultacyjnych i liniach pomocowych dla uczniów i wychowanków, w których można zgłaszać przypadki niebezpiecznych zdarzeń w Internecie;
- 6) opracowanie i upowszechnianie materiałów informacyjnych dla rodziców dotyczących bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez uczniów i wychowanków;
- 7) współpraca z rodzicami uczniów i wychowanków w zakresie bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez ich dzieci;

8) poszerzenie współpracy z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły lub placówki na rzecz prawidłowego funkcjonowania uczniów i wychowanków w środowisku cyfrowym.

2.4. Rozwiązywanie kryzysów rozwojowych i życiowych uczniów i wychowanków, m.in. związanych z wyjazdem rodziców za granicę w celach zarobkowych, a także przemocą w rodzinie.

Rekomendowane zadania:

- 1) monitorowanie sytuacji uczniów i wychowanków związanej z wyjazdem rodziców za granicę w celach zarobkowych i udzielanie im różnych form wsparcia w zakresie rozwoju emocjonalnego, poznawczego i społecznego;
- 2) uwzględnienie tematyki przeciwdziałania przemocy seksualnej w działalności szkoły i placówki;
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli oraz dyrektorów szkół i placówek w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i stosowania procedury „Niebieskie Karty”;
- 4) udostępnianie rodzicom i opiekunom materiałów informacyjnych i edukacyjnych na tematy związane z kryzysami rozwojowymi i życiowymi dzieci i młodzieży;
- 6) monitorowanie aktywności przedstawicieli oświaty w pracach zespołów interdyscyplinarnych i grupach roboczych w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych;
- 7) uwzględnienie tematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie w działalności szkoły i placówki.

Cel szczegółowy nr 3: Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.

Rekomendowane zadania:

- 1) upowszechnianie i realizacja programów służących promocji zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej;
- 2) upowszechnianie programów z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa;
- 3) podejmowanie działań ograniczających spożywanie napojów o zwiększonej zawartości cukru i barwników na rzecz konsumpcji wody w celu poprawy zdrowia dzieci i młodzieży;
- 4) podejmowanie działań w celu zwiększenia zaangażowania uczniów w zajęcia wychowania fizycznego;

2.4.2. Inne źródła informacji do wprowadzenia zmian/modyfikacji w Programie wychowawczo-profilaktycznym.

A. Wypis z kierunków polityki oświatowej państwa.

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023

1. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, m.in. przez umożliwienie uczenia się języka łacińskiego już od szkoły podstawowej.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.
5. Doskonalenie systemu kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami – wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030.
6. Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.
7. Wsparcie nauczycieli i innych członków społeczności szkolnych w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
8. Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych.

B. Wypis z Wytocznych MEiN z dnia 17 maja 2021 r.

1. Rekomendacje dla kadry pedagogicznej szkół i placówek:

- Zintensyfikowanie działań podejmowanych przez wychowawców i pozostałych nauczycieli w celu rozpoznania potrzeb uczniów w zakresie budowania właściwych relacji społecznych w klasie.
- Zintegrowanie działań profilaktycznych wynikających z programu profilaktyczno-wychowawczego z działaniami przeciwdziałającymi COVID-19 i promującymi zdrowie.
- Zwrócenie uwagi na eliminowanie lęku, poczucia zagrożenia spowodowanego nadmiernym obciążeniem związanym np. z przygotowywaniem się do sprawdzianów czy obawą przed porażką w grupie rówieśniczej.
- Zaprojektowanie cyklu działań integrujących z uwzględnieniem propozycji zgłaszanych przez uczniów i rodziców, z możliwością włączenia w te działania psychologa, pedagoga, terapeutę.
- Wzmocnienie roli wolontariatu szkolnego – organizacji samopomocy koleżeńskiej.

2. Działania skierowane do uczniów:

- Rozpoznanie indywidualnych potrzeb uczniów w zakresie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego oraz podjęcie adekwatnych działań do zdiagnozowanych potrzeb.
- Rozwijanie relacji interpersonalnych na poziomie nauczyciel – uczeń, uczeń – uczeń m.in. przez:
 - a) częste kontakty i rozmowy nauczycieli/pedagogów z uczniami, uczniów z uczniami, objęcie wsparciem osób nieśmiałych i wycofanych, docenianie każdej aktywności, angażowanie do dodatkowych zadań,
 - b) podejmowanie działań integrujących zespół klasowy, np. obchody urodzin, aktywne przerwy śródlekcyjne,
 - c) organizowanie częstych wyjść klasowych.

C. Na czas organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy.

- Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016, art. 165 ust.16 (Dz.U. z 2017 r., nr 256, poz. 59 i 949)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, którzy pobierali naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r., poz. 1283)
- Rozporządzenie z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r., poz. 1591)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty (Dz.U. z 2017 r., poz. 1512)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 9 marca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli
- Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa z dnia 12 marca 2022 r. (Dz.U. z 2022 r., poz. 583)

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE I SPOSOBY REALIZACJI :

A) Przyjęcie ucznia do szkoły

- 1) Wywiad z opiekunem
 - 2) Orowadzanie po szkole
 - 3) Informacje, ulotki o szkole
 - poznanie potrzeb ucznia i rodziny
 - poznanie pomieszczeń
 - przekazanie podstawowych informacji o szkole
- Osoby odpowiedzialne: dyrekcja, pedagog, sekretariat

B) Nauczanie

- 1) Diagnoza
- 2) Dodatkowe zajęcia z języka polskiego

3) Poprawa komunikacji językowej

Zadania:

- Zdobycie informacji o specjalnych potrzebach edukacyjnych
- Zdobycie informacji o adaptacji ucznia w szkole
- Zajęcia wyrównawcze- w miarę potrzeb
- Uzupełnienie braków w wiadomościach i umiejętnościach
- Pomoc w opanowaniu języka
- dodatkowe zajęcia z j. polskiego

C) Wychowanie i opieka;

1) Intensyfikacja diagnozy i rozpoznania potrzeb uczniów w zakresie budowania właściwych relacji społecznych w klasie

2) Intensyfikacja diagnozy i rozpoznania potrzeb uczniów w zakresie potrzeb materialnych

Zadania:

a) Stworzenie sytuacji w celu zdiagnozowania potrzeb uczniów

b) rozpoznanie sytuacji materialnej uczniów

Formy realizacji:

- Obserwacja
- Wywiad

3) Nabywanie podstawowych umiejętności dbania o swoje zdrowie.

4) Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości

5) Zaprojektowanie i podjęcie działań integrujących w klasie, szkole, pomoc koleżeńska

6) Budowanie zaufania

7) Doskonalenie komunikacji

Zadania:

a) Rozwijanie relacji interpersonalnych na poziomie nauczyciel-uczeń

b) Podjęcie działań integrujących pomocnych w opanowaniu języka polskiego

c) Podjęcie działań integrujących na poziomie klasy

Formy realizacji:

• w miarę możliwości częste kontakty i rozmowy nauczycieli/pedagoga z uczniami, uczniów z uczniami

• objęcie wsparciem osób nieśmiałych i wycofanych, docenianie każdej aktywności, angażowanie do dodatkowych zadań,

• objęcie wsparciem uczniów nadpobudliwych, sprawiających trudności w klasie,

• podejmowanie działań integrujących zespół klasowy,

• organizowanie częstych wyjść klasowych.

8) Podjęcie działań związanych z eliminacją lęku, poczucia zagrożenia spowodowanego sytuacją w ich rodzinnym kraju

a) Rozpoznanie indywidualnych potrzeb edukacyjnych oraz trudności uczniów, lęków, obaw itd.

9) Rozpoznanie indywidualnych potrzeb uczniów w zakresie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego oraz podjęcie adekwatnych działań do zdiagnozowanych potrzeb lub zdiagnozowania potrzeb

• wspieranie uczniów z problemami rozwojowymi oraz dydaktycznymi, a w szczególności ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

• Przeprowadzenie obserwacji, rozmów

10) Modyfikacja realizowanego programu nauczania, metod i form pracy do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości uczniów

Formy realizacji:

- ograniczenie wprowadzania nowych treści z podstawy programowej w przypadku zajęć edukacyjnych, bazowanie na materiałach dostępnych na portalach oświatowych – zgodnie ze wskazówkami MEN

11) Zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia w naszej szkole

12) Zapoznanie ze świętami obchodzonymi w szkole, w kraju, w kościele, międzykulturowość - uczestnictwo w życiu klasy, szkoły, - udział w uroczystościach- zgodnie z kalendarzem szkoły

-SFERA FIZYCZNA

1) Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom, w tym higienicznych warunków pracy i nauki.

Modyfikacja formy realizacji: Przestrzeganie regulaminów i procedur bezpieczeństwa oraz konsekwentne ich przestrzeganie. Odpowiedzialni: dyrektor, wychowawcy klas Termin realizacji: na bieżąco

2) Rozszerzenie działań w zakresie współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi - Zintensyfikowanie współpracy na linii szkoła-rodzic

Formy realizacji:

- Pozyskanie od rodziców informacji dotyczącej potrzeb, niepokojów, obaw uczniów w związku ze zmianą szkoły, miejsca pobytu – w miarę możliwości (ze względu na barierę językową)

- Podjęcie stałej współpracy z rodzicami w zakresie pomocy psychologiczno -pedagogicznej udzielanej uczniom zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami.

3) Osobami odpowiedzialnymi za realizację procesu nauczania, wychowania i opieki są wszyscy nauczyciele, wychowawcy, pedagog, Dyrektor szkoły.

Termin realizacji: na bieżąco, każdorazowo po przyjęciu ucznia do szkoły.

Rozdział 2.

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 im. Jana Dzierżona w Kluczborku Program Wychowawczo – Profilaktyczny klasy I- III

Organizacja zespołu klasowego

- udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, pomoc koleżeńska w nauce, rówieśnicy doradcy
- przypomnienie klasowych i szkolnych regulaminów
- integracja zespołu klasowego, zwiększenie ilości działań (święta klasowe, aktywne przerwy śródlecyjne)
- zwrócenie większej uwagi na zjawisko wykluczenia społecznego
- rozwijanie relacji interpersonalnych, częste wyjścia klasowe

Obszar	Zadania	Działania	Osoba realizująca Osoby wspierające
ZDROWIE – edukacja zdrowotna Cel:	1. Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu. Przygotowanie do	Wzmacnianie poczucia własnej wartości (ja i moje miejsce w klasie, w rodzinie)	Wychowawca Pedagog Nauczyciele

(z opisu absolwenta) - uczeń jest aktywny na rzecz zdrowia swojego i innych, korzysta z różnych źródeł wiedzy, -jest ciekawy świata i wykorzystuje zdobytą wiedzę, -jest odpowiedzialny, gdyż stosuje metody mediacji, samodzielnie rozwiązuje różne problemy, podejmuje działania i przewiduje ich konsekwencje, -potrafi uważnie słuchać, rozmawiać oraz współpracować w grupie, dodatkowo prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy innych, -jest wysportowany i promuje aktywny oraz zdrowy tryb życia, -jest optymistą i pozytywnie patrzy na świat, lubi siebie i innych, - jest świadomy swoich praw i praw innych ludzi, zna swoją wartość, swoje prawa, zna i respektuje prawa innych. Cel szczegółowy: - uczeń dba o zdrowie swoje i innych, - wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktyce, - jest ciekawy świata, - samodzielnie rozwiązuje problemy, - jest wysportowany,	podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym. 2. Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia, racjonalnego odżywiania się i higieny osobistej. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie. 3. Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości. Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności	Pokazanie, co wpływa dobrze a co źle na nasze samopoczucie. Kształtowanie wrażliwości na prawdę i zło. Sposoby radzenia sobie ze stresem (muzyka, sport, działania artystyczne, rozmowa itp.) Uczenie prawidłowej postawy podczas siedzenia, noszenia tornistra (waga tornistra). Program profilaktyki wad postawy ciała „Lekki tornister”, korzystanie z szafek uczniowskich. Ukazanie wpływu hałasu i snu na zdrowie. Pogadanka na temat bezpieczeństwa na drodze. Rozmowa na temat bezpieczeństwa podczas zabaw, wakacji, ferii. Podkreślenie roli prawidłowego odżywiania się. Wspólne przygotowywanie zdrowych posiłków. Program „Dzień zdrowego śniadania” w dobie reżimu epidemiologicznego. Program ”Klub bezpiecznego Puchatka” Uczenie alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego. Wpajanie prawidłowych nawyków (prawidłowe odżywianie, stosowne ubieranie się, ruch na świeżym powietrzu) Działania ograniczające spożywanie napojów o zwiększonej zawartości cukru i barwników na rzecz konsumpcji wody. Udział w działaniach mających na celu prezentowanie mocnych i słabych stron dziecka: drama, zawody sportowe, zajęcia pozalekcyjne.	Nauczyciel w-f, Nauczyciel gimnastyki korekcyjnej Wychowawca Pielęgniarka Policja Nauczyciele Wychowawca Pedagog Pracownicy poradni PPP Nauczyciele
---	--	---	---

- zna zasady tolerancji - z optymizmem patrzy na świat, - radzi sobie ze stresem, - motywuje siebie i innych do działania, - prowadzi i promuje aktywny oraz zdrowy tryb życia.	adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki. 4. Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego; Uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; Monitorowanie sytuacji rodzinnej uczniów i rodziców związanej z wyjazdem za granicę w celach zarobkowych.		
BEZPIECZEŃSTWO profilaktyka zachowań ryzykownych Cel: (z opisu absolwenta) -umie samodzielnie rozwiązywać problemy - stosuje metody mediacji, -wykorzystuje metody i narzędzia wywodzące się z informatyki - podejmuje działania i przewiduje ich konsekwencje, -ma świadomość, że	1. Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów. Przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym. 2. Przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń	Integracja zespołów klasowych. Organizowanie wycieczek i uroczystości klasowych. Zapoznanie z prawami własnymi i innych. Wspólne poszukiwanie sposobów rozwiązywania problemów. Rozmowa na temat ostrożności, rozwadze i zaufaniu – dobre rady. Zagrożenia cywilizacyjne. Zapoznanie z regulaminami i wymaganiami z zachowania. Ustalenie zasad zachowania w	Wychowawca Nauczyciele Pedagog Wychowawca Nauczyciele edukacji informatycznej

bycie wolnym od uzależnień to powód do dumy i radości - wyjaśnia negatywny wpływ alkoholu, narkotyków i substancji psychoaktywnych na zdrowie człowieka -pozytywnie patrzy na świat, lubi siebie i innych; - jest asertywny i pewny siebie; - radzi sobie w sytuacjach konfliktowych; Cel szczegółowy: - uczeń wie jak bezpiecznie spędzać czas ; -potrafi rozmawiać ; - dogaduje się z rówieśnikami;	technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach. 3. Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci. Przeciwdziałanie uzależnieniu od gier komputerowych i Internetu. Odpowiednie i bezpieczne korzystanie z mediów. 4. Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi. 5. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji. 6. Zwiększenie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych. 7.Zapoznanie z	klasie, grupie. Nabywanie umiejętności bezpiecznego zachowania się podczas zabaw z rówieśnikami, zwierzętami. Unikanie kontaktów z nieznajomymi Poznanie zasad kulturalnej wymiany zdań. Umiejętność szukania pomocy. Radzenie sobie w sytuacji konfliktu. Przedstawienie roli mediatora. Unikanie dopalaczy, narkotyków i używek. Zaznajomienie ze skutkami ich zażywania. Opracowanie i upowszechnianie materiałów kierowanych do rodziców. Klasowe prezentacje i pogadanki. Program :Nie pal przy mnie proszę”	Wychowawca Nauczyciele Wychowawca Pedagog Nauczyciele Wychowawca Pedagog Nauczyciele Pielęgniarka Rodzice
---	--	---	--

	podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych. 8.Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.		
KULTURA – wartości, normy i wzory zachowań Cel: (z opisu absolwenta) - posiada zainteresowania, pasje, -jest twórczy, wykazuje się samodzielnością, ciekawy świata, -szanuje inne rasy i nacje oraz ich poglądy, jest wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka, -potrafi uważnie słuchać, rozmawiać oraz współpracować w grupie, dodatkowo prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy innych, -zna swoją wartość, swoje prawa -korzysta z różnych źródeł informacji, wykorzystuje zdobytą wiedzę, posługuje się językiem ojczystym i	1. Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka. Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań. 2. Uwrażliwienie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.	Inspirowanie uczniów do rozwijania własnych zainteresowań. Spotkania z ciekawymi ludźmi. Udział w różnego typu zajęciach. Program w ramach kampanii „Cała Polska czyta dzieciom” Uczenie kulturalnego zachowania się wobec siebie i innych. Prawdomówność – ważna i ceniona cecha. Przestrzeganie reguł społecznych. Używanie zwrotów grzecznościowych. Program „Znajdź właściwe rozwiązanie” Wskazywanie pozytywnej roli uczenia się. Zwrócenie uwagi na właściwe zachowanie się w miejscu publicznym (muzeum, teatr, kino, wystawa, biblioteka) i na terenie szkoły (uroczystości szkolne). Zajęcia dostosowane do	Wychowawca Nauczyciele Wychowawca Nauczyciele Wychowawca Nauczyciele

językami obcymi; -udziela się w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju; Cel szczegółowy: -posiada pasję i zainteresowania, opowiada o nich; -jest kreatywny i pomysłowy ; - potrafi współpracować z innymi; -zna zasady tolerancji -jest otwarty wobec świata i innych ludzi; -rozumie wartość wiedzy, jako podstawy do rozwoju umiejętności; - jest ciekawy świata -wykazuje się kulturą osobistą -ma poczucie przynależności oraz godności	Upowszechnienie idei akceptacji różnorodności uczniów ze względu na wielojęzyczność. 3. Pozytywny stosunek do procesu kształcenia. 4. Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze. Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność. 5.Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do	warunków epidemii. Organizowanie wycieczek o tematyce patriotycznej i ekologicznej.	
--	---	---	--

	polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci. 6. Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia.		
RELACJE – kształtowanie postaw społecznych. Cel: (z opisu absolwenta) - uczeń potrafi słuchać innych, prawidłowo współdziała w grupie / zespole klasowym, rozwiązuje zadania wspólnie z innym tym samym osiągając zamierzony cel; - aktywnie uczestniczy w życiu klasy / szkoły; - podejmuje działania i przewiduje ich konsekwencje; - prezentuje swój punkt widzenia, potrafi bronić swojego zdania; - zgłasza problem, potrafi o nim mówić; - umie samodzielnie rozwiązać problem; - potrafi poprosić o pomoc przy rozwiązywaniu problemu; - szanuje poglądy innych; - pomaga innym i	1. Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji stanowiącej podstawę współdziałania. Rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń. 2. Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej 3. Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności	Uczenie rozpoznawania i nazywania emocji. Poznanie sposobów radzenia sobie ze złością i agresją. Uczenie wykorzystywania umiejętności matematyczno – informatycznych w życiu codziennym. Nauka tolerancji w stosunku do innych i szacunku do pracy. Życzliwość i dobre maniery. Kształtowanie prawidłowego stosunku do osób niepełnosprawnych. Podkreślenie roli pomocy potrzebującym. Pomoc choremu koledze. Udział w akcjach charytatywnych.	Wychowawca Nauczyciele Nauczyciel edukacji informatycznej Wychowawca Nauczyciele Nauczyciele Nauczyciel religii Wychowawca

rozumie ich słabości; - potrafi uważnie słuchać innych, - zna zasady tolerancji; - szanuje innych bez względu na ich odmiennność, wygląd, poglądy, pochodzenie, płeć i wiek; - jest wrażliwy na potrzeby i krzywdę drugiego człowieka; - rozumie i akceptuje uczucia innych ludzi; - jest świadomy swoich praw i praw innych ludzi; - mówi o emocjach, potrafi je nazywać, - potrafi uważnie słuchać, rozmawiać oraz współpracować w grupie, dodatkowo prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy innych; Cel szczegółowy: - współpracuje w grupie; - szanuje innych; - jest kreatywny; - angażuje się w życie klasy/ szkoły; - jest kulturalny i tolerancyjny, - zna swoją i innych wartość; - potrafi przyznać się do błędu; - słucha innych, - rozwiązuje konflikty i wyciąga z nich wnioski; - przewiduje konsekwencje własnego postępowania oraz podejmuje odpowiedzialne decyzje.	szkolnej, odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat) Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów. 4.Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi 5.Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju.		
--	---	--	--

Program wychowawczo-profilaktyczny – drugi etap edukacyjny klasy IV – VIII**Organizacja zespołu klasowego**

- udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, pomoc koleżeńska w nauce, rówieśnicy doradcy
- przypomnienie klasowych i szkolnych regulaminów
- integracja zespołu klasowego, zwiększenie ilości działań (święta klasowe, aktywne przerwy śródlekcyjne)
- zwrócenie większej uwagi na zjawisko wykluczenia społecznego
- rozwijanie relacji interpersonalnych, częste wyjścia klasowe

Cele	Zadania	Metody/osoby realizujące
Wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia	Budzenie dumy z dorobku, tradycji i kultury ojczystej: -kształtowanie postaw patriotycznych, szacunku dla historii i tradycji, symboli narodowych; -zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami obywateli zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej; - zapoznanie z historią i tradycjami symboli narodowych; - zapoznanie z sylwetkami sławnych Polaków. - stwarzanie uczniom możliwości współdecydowania o klasie i szkole. - pogłębienie znajomości i rozumienia zasad zawartych w Deklaracji Praw Człowieka i Konwencji Praw Dziecka. - uczenie zasad demokracji poprzez stosowanie metod aktywnego nauczania. -wykorzystywanie wyborów samorządowych i parlamentarnych do zapoznawania się z zasadami demokracji i uczenia się kultury politycznej.	-uroczystości szkolne, środowiskowe (Święto Niepodległości, 3 Maja), konkursy, wystawy, gazetki, wycieczki do miejsc Pamięci Narodowej, „Żywe” lekcje historii; -praca w samorządzie klasowym i szkolnym, opieka nad pracownią, terenem szkolnym, organizowanie imprez klasowych i szkolnych;
Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej,	-świadomość własnego dziedzictwa narodowego, regionalnego lub etnicznego. -rozwijanie poczucia tożsamości	-czytanie ze zrozumieniem tekstów literackich oraz informacyjnych, recytacje, prezentacje, lekcje

narodowej, regionalnej i etnicznej	narodowej, regionalnej lub etnicznej, szacunku do języka, kultury i tradycji. - kształtowanie postawy otwartości wobec innych kultur i szacunku dla ich dorobku. - tworzenie sytuacji sprzyjających rozwojowi zainteresowań uczniów i ich świadomego uczestnictwa w kulturze.	przedmiotowe, godzina wychowawcza; - wyjścia do teatru, kina, muzeum, na wystawy, wycieczki, udział w świętach narodowych, patriotycznych, uroczystościach na szczeblu państwowym, regionalnym, lokalnym; -udział w konkursach, olimpiadach, (nauczyciele, wychowawcy);
Formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób, budowanie pozytywnych relacji i prawidłowej komunikacji z innymi	- budowanie więzi klasowych, integrowanie całej społeczności szkolnej. upowszechnianie idei akceptacji różnorodności uczniów - dbanie o kulturę osobistą ucznia, używania słów i zwrotów grzecznościowych, kulturalnego zachowania wobec innych, (eliminowania wulgaryzmów i niestosownego słownictwa), w tym postawy szacunku wobec osób dorosłych, nauczycieli i innych pracowników szkoły. - motywowanie uczniów do właściwego zachowania poprzez przestrzeganie systemu nagród i kar. - kształtowanie postawy empatii i wrażliwości na potrzeby innych, upowszechnianie idei akceptacji różnorodności uczniów i wychowanków odmiennych kulturowo i językowo oraz wielojęzycznych	- uroczystości oraz imprezy szkolne i klasowe również z udziałem rodziców, np. Piknik Stowarzyszeń, „Janki”(wychowawcy, nauczyciele); - zajęcia integracyjne w klasach (pedagog); – wycieczki i wyjścia klasowe do obiektów kultury, wycieczki turystyczne, edukacyjne, (wychowawcy); – zajęcia w ramach świetlicy szkolnej (wychowawcy świetlicy); –udział uczniów w kołach zainteresowań (nauczyciele); –pogadanki na temat kultury słowa (wszyscy nauczyciele); –wyróżnianie za wysoką kulturę osobistą a dyscyplinowanie za niewłaściwe zachowanie poprzez udzielanie upomnień, –konkursy, plakaty propagujące kulturę osobistą; –zajęcia w kołach zainteresowań, udział w konkursach recytatorskich, ortograficznych, polonistycznych, –pogadanki na godzinach wychowawczych; –praca warsztatowa, uczenie pozytywnych wzorców zachowań; –stosowanie na co dzień klasowych reguł i ustaleń oraz obowiązującego w szkole systemu nagród i kar zawartego

	- wyrabianie poczucia odpowiedzialności za grupę, do której jednostka przynależy. - dbanie o poszanowanie mienia wspólnego, estetykę klasy, szkoły i otoczenia. - motywowanie uczniów do nauki i wywiązywania się z obowiązków szkolnych. -eliminowanie zachowań ryzykownych. -zajęcia profilaktyczne dla grup ryzyka, uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym, stwarzających problemy wychowawcze. -reagowanie na wszelkie przejawy nagannych zachowań wśród uczniów w szkole. -uświadomienie rodzicom wagi zjawiska przemocy i agresji. - pomoc uczniom mającym problemy w relacjach rówieśniczych, przynależności do grupy(w tym uczniów obcojęzycznych i różnorodnych kulturowo oraz wielojęzycznych) - przełamywanie barier w komunikacji z innymi, zwłaszcza z osobami innego pochodzenia, koloru skóry, tradycji i kultury.	w Statucie Szkoły (wszyscy pracownicy szkoły); –rozmowy indywidualne z rodzicami prowadzone przez wychowawcę oraz innych nauczycieli; –spotkania indywidualne z rodzicami prowadzone przez pedagoga –rozmowy motywacyjne z uczniami prowadzone przez pedagoga; –praca w grupach na lekcjach, podejmowanie klasowych inicjatyw zespołowych; –organizowanie pomocy koleżeńskiej dla tych, którzy jej potrzebują w klasach; –udział w akcjach charytatywnych, zbiórkach dla najbardziej potrzebujących poza szkołą oraz przeprowadzanie akcji na terenie szkoły; –działanie w organizacjach szkolnych: Samorządzie Szkolnym; –rozmowy na ten temat na godzinie wychowawczej, - egzekwowanie przez nauczycieli, personel szkolny porządku w klasie, na korytarzach szkolnych; –podejmowanie inicjatyw i akcji przez uczniów w ramach lekcji przyrody, związanych z dbaniem o czystość otoczenia i środowiska; –nagradzanie na apelach i uroczystościach szkolnych za postępy w nauce, udział w konkursach, olimpiadach, systematyczne uczęszczanie do szkoły, zawodach i turniejach sportowych; –pochwały przy klasie, pochwała do dzienniczka ucznia; –organizowanie pomocy uczniom mającym problemy z nauką tj. zajęć
--	--	---

	- kształtowanie poczucia szacunku i tolerancji dla innych, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów i wychowanków odmiennych kulturowo i językowo oraz wielojęzycznych	dydaktycznowyrównawczych oraz pomocy specjalistycznej tj. psychologiczno-pedagogicznej, korekcyjno-kompensacyjnej, logopedycznej; –pogadanki, konkursy dotyczące zjawiska przemocy; –zajęcia integracyjne i wychowawcze w klasach; –ukazywanie społecznie akceptowanych postaw przez wykorzystanie wzorców literackich i filmowych; –stosowanie określonych sankcji wobec sprawców przemocy; –spotkanie z policjantem i kuratorem sądowym; –ustalenie zasad współżycia w klasie, szkole i poza nią, opracowanie kontraktów klasowych; –ograniczenie możliwości korzystania z telefonu komórkowego w szkole –realizowanie następujących programów o charakterze profilaktycznym np: „Spójrz inaczej”; „Spójrz inaczej na agresję”; oraz warsztatów: „Trening Zastępowania Agresji”; „Trening kontroli złości”; - rozmowy dyscyplinujące, profilaktyczne z uczniem (wychowawca, nauczyciele, pedagog); - informowanie rodziców, rozmowy indywidualne z rodzicami (wychowawca, pedagog); –warsztaty dla rodziców, pogadanki podczas zebrań rodzicielskich; – warsztaty integracyjne, trening komunikacji interpersonalnej, asertywności (pedagog); –rozmowy indywidualne z uczniem, rodzicami (pedagog); –warsztaty integracyjne w
--	--	--

		klasach (pedagog); –rozmowy na godzinach wychowawczych, pogadanki oraz konkursy na temat wiedzy o innych krajach i narodowościach, prezentacje multimedialne przygotowywane przez uczniów w tym uczniów obcokrajowców (nauczyciele, uczniowie); - poruszanie tematyki szacunku, tolerancji, koleżeństwa podczas godzin wychowawczych, - nagradzanie za postawy koleżeńskie wobec innych (wychowawca, nauczyciele);
Wspieranie rozwoju intelektualnego np. poprzez rozwijanie kompetencji takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość; rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania; rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki	- rozwijanie nawyków samokształcenia i stałego doskonalenia się, - umożliwienie dostępu do informacji o otaczającej rzeczywistości, opracowanie i uopowszechnianie materiałów metodycznych dla nauczycieli i wychowawców dotyczących bezpiecznego korzystania z nowych mediów - stwarzanie możliwości eksponowania swojej wiedzy, zdolności, umiejętności i zainteresowań, - dostrzeganie u wychowanków wszelkich przejawów samodzielności, przedsiębiorczości i odpowiedzialności. - inspirowanie uczniów do samodzielnego rozwiązywania problemów, wykonywania projektów, prezentacji ,wdrażanie w szkole i placówce programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwiązywanie konfliktów z wykorzystaniem metody mediacji i negocjacji - kształtowanie kompetencji językowych, - odbiór utworów literackich i innych	- zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań, udział w konkursach; -lekcje przedmiotowe, godziny wychowawcze, konkursy, apele (wychowawca, nauczyciele); -nagradzanie przez wychowawcę, nauczycieli tego typu postaw; -lekcje przedmiotowe (nauczyciele), koła zainteresowań, realizowanie programów i projektów zachęcanie uczniów do wzięcia w nich udziału (nauczyciele); - opracowywanie tekstów, utworów literackich, na lekcjach przedmiotowych, analiza, pobudzanie do dyskusji; -prowokowanie do indywidualnych wypowiedzi ustnych, recytacji tekstów, zachęcanie do wypowiedzi pisemnych; - praca w zespole nad zagadnieniem, problemem; - udział w konkursach, olimpiadach; - zajęcia w bibliotece szkolnej i publicznej, lekcje czytelnicze, konkursy;

	tekstów kultury, - zachęcanie do indywidualnych prób twórczych, - rozwijanie kompetencji i zainteresowań czytelniczych, - kształtowanie umiejętności rozumienia, wykorzystywania i refleksyjnego przetwarzania tekstów, - kształtowanie umiejętności wykorzystywania technologii informatycznych (posługiwanie się komputerem i podstawowymi urządzeniami cyfrowymi), - przygotowanie uczniów do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w Internecie (w tym telewizji i telefonów komórkowych), krytycznej analizy informacji, bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej w tym nawiązywania i utrzymywania opartych na wzajemnym szacunku relacji z innymi użytkownikami sieci. - uwrażliwienie na problem naruszenia godności osobistej innych, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów odmiennych kulturowo i językowo oraz wielojęzycznych - zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości, - pomoc uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych, (w tym uczniom ,wychowankom odmiennym	- wykorzystywanie umiejętności informatycznych na zajęciach z różnych przedmiotów do pracy nad tekstem, wykonywaniu obliczeń, przetwarzaniu informacji i jej prezentacji w różnych postaciach, programowania, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi; - konkursy; -pogadanki na godzinach wychowawczych – ukazanie zagrożeń płynących ze środków multimedialnych, zajęcia dotyczące przeciwdziałania przemocy w Internecie, uzależnienia od komputera, świadomego korzystania z komputera (wychowawca, pedagog); - rozmowy indywidualne z uczniami, pogadanki dla rodziców, warsztaty ze specjalistą; -długofalowe indywidualne spotkania wychowawcy z uczniem, -współpraca z rodzicami w rozwijaniu potencjału uczniów, -współpraca z lokalnymi instytucjami wspierającymi rozwój dziecka, –rozpoznanie potencjału ucznia (nauczyciele, pedagog); –badania diagnostyczne –współpraca z Poradnią PsychologicznoPedagogiczną, poradniami specjalistycznymi i innymi instytucjami działającymi na rzecz pomocy
--	--	--

	kulturowo i językowo oraz wielojęzycznych) - stwarzanie uczniom równych szans rozwoju intelektualnego, opracowanie i wdrażanie programów uwzględniających uczniów odmiennych kulturowo i językowo oraz wielojęzycznych - zapoznanie z zasadami, metodami i technikami efektywnego uczenia się.	dziecka i rodzinie; –realizowanie Rządowych Programów pomocowych MEN- wyprawka szkolna i innych, stypendia szkolne, zasiłki szkolne, dożywianie, dofinansowanie do podręczników; –zajęcia pozalekcyjne: koła zainteresowań, zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne; –pomoc specjalistów; pedagoga, logopedy, tyflopedaagoga, surdopedaagoga, konsultacje; –zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne i zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z uczniami powracającymi z zagranicy, cudzoziemcami (nauczyciele); -oferta zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania; -pogadanki na godzinach wychowawczych, lekcjach przedmiotowych, warsztaty (wychowawca, nauczyciele, pedagog);
Zachęcanie do aktywnego i zdrowego stylu życia	- uświadomienie wartości zdrowego stylu życia bez nałogów, - dostarczenie wiedzy o uzależnieniach i ich skutkach - przeciwdziałanie uzależnieniom oraz zagrożeniom związanym z zażywaniem środków i substancji	–zajęcia warsztatowe, –pogadanki (pielęgniarka szkolna, pedagog). –realizowanie programów profilaktycznych; –pogadanki dla uczniów o szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu (zażywania środków odurzających) i substancji psychoaktywnych; –prezentacja filmów, publikacji, literatury na temat tych zagrożeń i zachowań przestępczych; –zajęcia psychoedukacyjne na ten temat również dla rodziców; –szkolenia i warsztaty dla nauczycieli oraz specjalistów na temat rozpoznawania i

	odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych. - rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, - rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności odmawiania, wzmacnianie poczucia własnej wartości, - promowanie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej, - praca nad budowaniem odpowiedzialności za własne zdrowie, - motywowanie uczniów do podnoszenia sprawności fizycznej i akcentowanie potrzeby aktywnego spędzania wolnego czasu oraz właściwego i zdrowego sposobu odżywiania się, - uświadomienie rodzicom wartości i potrzeby dbania o zdrowie i kondycję fizyczną dzieci oraz właściwego sposobu odżywiania się, - dbanie o higienę osobistą i estetykę wyglądu wśród uczniów. - ukazanie negatywnego wpływu hałasu na zdrowie fizyczne i psychiczne człowieka.	konsekwencji zażywania substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych; –szkolenia dla rodziców na temat środków odurzających i innych substancji psychoaktywnych; –pogadanki dla uczniów o szkodliwości zażywania środków i substancji odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz innych substancji psychoaktywnych; –nawiązanie współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, w tym poradniami specjalistycznymi, Policją i innymi organizacjami oraz fundacjami zajmującymi się zapobieganiem narkomanii i uzależnieniom, realizowanie programów profilaktycznych i promocji zdrowia, –udostępnianie w szkole materiałów informacyjnych: plakatów, ulotek, numerów telefonów instytucji pomocowych, adresów stron internetowych poświęconych profilaktyce narkomanii; –realizowanie przez nauczycieli na lekcjach przedmiotowych i godzinach wychowawczych treści związanych ze zgubnym wpływem uzależnień i nałogów na życie człowieka oraz szkodliwością zażywania substancji psychoaktywnych, promowanie zdrowego stylu życia, –proponowanie uczniom bogatej oferty zajęć pozalekcyjnych rozwijających zdolności, pasje i zainteresowania uczniów, –realizowanie projektów edukacyjnych i społecznych, angażowanie uczniów w
--	--	---

		działania na rzecz szkoły oraz innych podmiotów, podejmowanie inicjatyw związanych z wolontariatem i pomocą charytatywną sprzyjających rozwijaniu postaw prospołecznych i aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
Kształtowanie postaw związanych z ochroną środowiska i działań proekologicznych	-rozbudzanie zainteresowania uczniów kwestiami związanymi z ochroną środowiska w tym ochroną powietrza gospodarką niskoemisyjną, zmianami klimatu, zanieczyszczeniem środowiska tworzywami sztucznymi, -budowanie postaw proekologicznych, świadomego postępowania i odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego, - angażowanie uczniów w działania na rzecz poprawy jakości środowiska, rozwijanie proekologicznych nawyków i zachowań	-realizowanie treści programowych na lekcjach przedmiotowych przyroda, biologia, chemia, fizyka -pogadanki na ten temat na godzinach wychowawczych -udział uczniów w akcjach i inicjatywach proekologicznych, realizowanie programów i projektów z tym związanych - apele i konkursy o tej tematyce -wyjścia do instytucji zajmujących się promowaniem i prowadzeniem różnorodnych działań proekologicznych
Wdrażanie treści kształcenia z zakresu bezpieczeństwa państwa, organizacji działań ratowniczych, edukacji zdrowotnej i pierwszej pomocy	- znajomość podstawowych pojęć związanych z bezpieczeństwem państwa: istota problemu bezpieczeństwa, składniki bezpieczeństwa państwa, geopolityczne uwarunkowania bezpieczeństwa, wynikające z położenia Polski, rola organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa kraju, - działania w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń (katastrof i wypadków masowych), - kształtowanie świadomości występowania zagrożeń dla zdrowia, życia i bezpieczeństwa człowieka, - znajomość zasad postępowania w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń pochodzenia naturalnego i wywołanych przez człowieka: pożaru, wypadku komunikacyjnego, zagrożenia powodzią, intensywnej śnieżycy, uwolnienia niebezpiecznych	W ramach realizacji celu „Rozumienie istoty bezpieczeństwa państwa” ważne jest, aby korzystać z pomocy multimedialnych, które przybliżą uczniom istotę bezpieczeństwa i charakterystykę jego zagrożeń. Zajęcia w tym przypadku powinny też być wspomagane wizytami w instytucjach państwowych, stojących na straży bezpieczeństwa. Istotne znaczenie w rozwoju młodzieży ma wychowanie mające na celu kształtowanie postawy patriotycznej oraz poczucia odpowiedzialności za dorobek minionych pokoleń. Zajęcia powinny obejmować udział uczniów w symulacji ewakuacji szkoły. Uczniów należy wdrażać do dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych, wskazując, w jaki sposób uzyskać pomoc od osób

	środków chemicznych, zdarzenia terrorystycznego, - znajomość roli różnych służb ratunkowych i innych podmiotów oraz znaczenie bezwzględności stosowania się do ich zaleceń, - podstawy pierwszej pomocy - edukacja zdrowotna, - zdrowie w wymiarze indywidualnym oraz zbiorowym, - kształtowanie wśród uczniów świadomości zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym, a społecznym, wpływu stresu na zdrowie, zachowań prozdrowotnych oraz zagrażających zdrowiu, i ich konsekwencji. - rozwijanie umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie), - uwrażliwienie na bezpieczne formy spędzania czasu wolnego w różnych porach roku w tym w czasie wakacji i ferii, - wpajanie zasad bezpiecznego zachowania się w szkole, na placu szkolnym, domu i w drodze do szkoły, - kształtowanie właściwych nawyków i postaw uczestnika ruchu drogowego.	godnych zaufania i służb ratunkowych. Na zajęciach należy zwrócić szczególną uwagę na wykształcenie umiejętności praktycznych, szczególnie rozpoznawania niebezpieczeństw i właściwego reagowania na nie. Istotne jest też kształtowanie poczucia odpowiedzialności za jakość udzielonej pierwszej pomocy. Uczeń, który zaczyna realizację zajęć z zakresu pierwszej pomocy, powinien być należycie przygotowany już w klasach młodszych do reagowania na nagły wypadek. Należy przede wszystkim uwzględnić realne potrzeby zdrowotne, edukacyjne i informacyjne danej grupy uczniów (np. otyłość). Konieczne jest przy tym takie ujęcie problematyki, aby uczniowie, których ten problem dotyczy, nie czuli się stygmatyzowani, szykanowani czy wykluczeni ze społeczności uczniowskiej i szkolnej. Zajęcia mogą być uzupełniane innymi formami, wśród których wymienić można: 1) wizyty w instytucjach ratowniczych; 2) spotkania, prelekcje, wykłady z policjantami, strażnikami miejskimi, ratownikami medycznymi, kombatanami, ekologami, psychologami itp.; 3) udział w konkursach, których zakres jest zbieżny z problematyką przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa. - zajęcia na temat bezpiecznego zachowania się podczas ferii i wakacji (wychowawca, nauczyciele); - spotkania z Policją; - prowadzenie zajęć z zakresu
--	---	--

		bezpieczeństwa ruchu drogowego.
Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji	- pomoc uczniom w rozpoznawaniu ich cech osobowości, zdolności, mocnych stron, umiejętności i predyspozycji, - przekazanie informacji o zawodach, niezbędnych kwalifikacjach na poszczególnych stanowiskach pracy, wymaganiach rynku pracy. - wspieranie uczniów w zaplanowaniu ich dalszej ścieżki edukacyjnej, wyboru szkoły ponadpodstawowej, dalszego kierunku kształcenia, czy zawodu. - wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych poprzez organizowanie spotkań szkoleniowo informacyjnych, udostępnianie im informacji i materiałów do pracy z uczniami. - kształtowanie umiejętności pracy w zespole, komunikatywności, zaangażowania.	-ankiety, testy badające zdolności i preferencje zawodowe; -współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną w tym zakresie; -spotkania z zaproszonymi gośćmi, specjalistami i doradcami zawodowymi pracujących w Poradni PsychologicznoPedagogicznej, Urzędzie Pracy; -pomoc szkolnego doradcy zawodowego; -spotkania z zaproszonymi gośćmi; -prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, wspierających uczniów w świadomym planowaniu kariery i podjęciu roli zawodowej;

Ewaluacja programu.

Przebieg pracy wychowawczo - profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie.

W ewaluacji będą wykorzystane opinie uczniów, rodziców, nauczycieli. Stosujemy następujące sposoby ewaluacji:

- ankiety przeprowadzone wśród uczniów, nauczycieli, rodziców;
- badanie opinii na spotkaniach z rodzicami, na zebraniach samorządu uczniowskiego;
- obserwacje i analizy osiągnięć szkolnych oraz zmian w zachowaniu, postawach i działaniu uczniów;
- analiza dokumentacji szkolnej i zmian w niej zawartych.

Działania wychowawcze i profilaktyczne szkoły, po przeprowadzonej wcześniej diagnozie i dokładnej analizie sprawozdań wychowawców, będą corocznie modyfikowane w ramach potrzeb.